

MAL-KUNTIEN PROFIILIT - LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

LUONNOS 8.1.2010 / MAL-koordinaattori

NUMMI-PUSULA

”Maaseutumaista asumista E18-tien vaikutusalueella.”

Liikkuminen - yhteydet

E18-tien liittymien huonot ja niukat opasteet haittaavat kuntia, yrittäjiä ja autoilijoita

- Hyvän opastuksen E18:tieltä sen varrella oleviin keskuksiin ja palveluihin pitäisi olla osa hyvin toimivaa liikenneinfrastruktuuria ja tielläliikkujien palvelua – nyt se ei toimi pienempien kuntataajamien ja palvelujen osalta. Teiden opasteille on tullut uusia haasteita kuntaliitosten tuotettua suurkuntia, jotka käsittävät monta vanhaa kuntakeskusta ja taajamaa.
- Nummi-Pusulassa on kaksi E18-tien liittymää, Saukkolan / Tavalan eritasoliittymä, jossa lukee NUMMI 21 (?), ja Sammatin eritasoliittymä, (jossa lukee xx). Suosittu reitti Nummi-Pusulaan PKS:lta on myös vanhaa Turuntietä kehä III:lta, nyt kun tie ei enää ole ruuhkainen.
- Tielläliikkujan ongelma on se, että liittymien kylteissä ei lue Nummi-Pusula, koska kuntaa, jonka alueella liikutaan ei viitoiteta, vaan lähimpien taajamien nimiä, kuten Nummi, Saukkola jne. Nummi-Pusulaan ajavan on vaikea hahmottaa, koska ollaan Nummi-Pusulassa (kuntakyltin seuraaminen tienviittana ei ole mielekästä, koska kuntarajat voivat kulkea monta kertaa tien yli kunnan kohdalla) ja koska E18:tieltä tulisi poistua päästäkseen Nummi-Pusulaan ja sen alakeskuksiin, jotka on viitoitettu alemmanasteisen tieverkon risteyksissä. Osaongelmaa on tietysti, että Nummi-Pusula nimistä kuntakeskusta ei ole olemassa.
- Huonot opasteet haittaavat myös yritystoiminnan näkyvyyttä ja paikallisten palvelujen kannattavuuslisän saantia tielläliikkujista. E18-tien (kuten muidenkin moottoriteiden) varrelle tulisi Tiehallinnon kehittää standardoidut, suuret, valaistut mainostaulut, joihin kunta voi jakaa paikat tielläliikkujia kiinnostavien kaupallisten palvelujen opastukselle. Paikallisista palveluista tiedottaminen olisi myös tielläliikkujien etu erityisesti matkailu- ja kesälomaliiikenteen aikaan.

E18 tie laski joukkoliikenteen palvelutasoa PKS:lle

- E18-tien Tavalan joukkoliikennepysäkillä tullaan autolla, tai mahdollisesti pyörällä. Liityntäpysäköinnistä on tullut kuitenkin hankalaa, koska bussit (eri liikennöitsijät) ajavat eri reittejä, jolloin auto tai pyörä voi olla väärällä pysäkillä, 7km:n päässä. Liikennöitsijöiden jaettua E18:n ja kt 110:n vuorot, tulee samaa reittiä palaavan bussin vuorovälistä pitkä, joten käyttökelpoisten linjojen aikataulu on harventunut ja joukkoliikenteen käyttö hankaloitunut.
- Joukkoliikenne ei ole kilpailukykyinen E18-tien palvelutasolle ja bensan hinnalle, vaikka kehä III:n ja kehä II:n välillä seisotaan ruuhka-aikaan. Noin 700 henkeä käy PKS:lla töissä ja on arvioitu, että noin 100 siirtyisi yhteisliipun myötä bussiin. Saukkola – Kamppi väli maksaa n. 30 € edestakaisin.

Seutu yhteydet vain koululaisille

- Lohjalle pääsee joukkoliikenteellä vain koulupäivinä: vanhuksilla ja ammattikoululaisilla on ongelmia.

Kevyen liikenteen reitistön puute lisää yksityisautoilua

- Kunnan alueella ainoa erillinen kevyen liikenteen väylä on rakennettu ent. Vt 1:n varteen Saukkolasta Nummen risteykseen kunnan suurimman koulun turvallisen saavutettavuuden takia. Väylää voidaan hyvin hyödyntää arkiliikumisessa, mutta erillinen kevyen liikenteen verkosto tulisi ulottaa kaikkiin taajamiin.
- Vaikka liikennemäärät eivät ole suuria alemman asteisessa tieverkossa, on erityisesti lasten ja nuorten pyöräilyturvallisuus kapealla ajoradalla liian huono, eikä kevyttä liikennettä sen vuoksi synny. Maaseutukunnassa kevytliikenne on olennainen vaihtoehto palvelujen hankkimisessa ja joukkoliikenteen saavutettavuudessa, vaikka etäisyydet olisivatkin pitkiä, jos liikenneympäristö on turvallinen ja sujuva. Tällöin ei tarvitsisi lähteä liikkeelle omalla autolla.
- E18-tien Tavalan liittymän joukkoliikennepysäkillä tulisi järjestää kevyen liikenteen väylä ja pol-

kupyörien turvallinen pysäköintitila.

- Pyöräilyn GT-kartan päivitys tulossa, tukikohtapalvelut esillä.

Kunnan organisaatiosta puuttuu liikennesuunnitteluun erikoistunut henkilö

- Liikenne- ja tieverkon jäsentely eri käyttäjien näkökulmasta olisi tarpeen, mutta asiantuntemusta ei ole.

Asuminen – rakentaminen

- Tavolasta, liittymän ja Saukkolan väliltä kysytään tontteja aika paljon: Eteläosien yleiskaavan alueella kyläkeskuksissa on tarjolla kunnan tontteja ja lisäksi yksityisellä maalla yli 300:n tontin mahdollisuus.
- Eteläosien OYK on mitoittava ja uudet rakennuspaikat täydentävät vanhaa rakennetta teiden varsilla.
- Itäosan OYK kt 110:n varrella on pääkaupunkisedulta, Espoosta ja Helsingistä pendelöivien muuttajien, suosiossa. Uusia tontteja on noin 50 ja loma-asuntoja n. 30. Ei osoiteta asemakaavoitettavia alueita.

Tilavarannot ja uusiokäyttö

- Kuntakeskuksissa on liiketiloja tyhjiään.
- Esim. Pusulan vanha paloasema on muuttunut asumiskäyttöön.

Kaavoitus – maankäytön kehittyminen

E18-tien vaikutuksia

- Oletettavaa on että Nummi-Pusulaan kohdistuvat maankäyttövaikutukset ovat samankaltaisia kuin Sipoon ja Pernajan kehitys Porvoon moottoritien vaikutuksesta. Lopuksi Helsinkiin liitetystä Östersundomissa, nykyisessä Ultunan kaupunginosassa vaikutus tuotti Landbon asuntoalueen.

Espoo- Lohja-Salo kaukoliikenne radan suotuisin linjaus olisi E18-tien estevaikutuskäytävä

- Ratalinja aiheuttaa 1km leveän estevaikutusvanan, joka lisää E18-tien estevaikutuksesta syntyneen ”epäalueen” laajuutta. Maaston takia radan sijoittaminen E18 kanssa samaan käytävään ei onnistune.
- Kunnan eteläisimmän kärjen ja Tavolan risteyksen vaikutusalueen maankäytön kehittäminen on jäissä ratalinjan valintaan saakka -20 vuotta?
- Käynnissä olevassa YVA:ssa myös Nummi-Pusulan aseman paikkaa tutkitaan (kunnanhallituksen lausunnon ansiosta). Jos asema tulisi, syntyisi aivan uusia näkymiä Nummi-Pusulan asunto- ja työpaikkakysynnälle. Jos alueelle ei ole tulossa asemaa, jäävät radan vaikutukset maankäyttöön vähäisiksi, lähinnä estevaikutustyyppisiksi.

Asemakaavoitus

- Uudet osayleiskaavat ovat mitoittavia, eikä niissä osoiteta uusia asemakaavoitettavia alueita.
- Ikkalan kylän vireillä oleva asemakaava toteaa olemassa olevan tilanteen.

Maapolitiikka - toteuttaminen

Yhteisellä maapoliittisella ohjelmalla on kiire

- Länsi-Uudenmaan kehityskuvan tarkastaminen mm. yhteisen maapoliittisen ohjelman muodossa

on kiireellisin tavoite (ks. KH §242 20.10.08).

- Tonttipolitiikka: yksityiset myyvät maata ja tontteja. Kunnan maanomistus on pientä Eteläosien yleiskaavan alueella.
- Suunnittelutarveratkaisut tuottavat hajalleen leviävää omakotirakentamista, mutta tämä maapoliittinen keino on poliitikkojen suosiossa.
- Saukkolassa ja Pusulassa (hyvin) kunta omistaa maata asumistarkoituksiin, Nummella sitä ollaan hankkimassa.

Tavolan liittymän vaikutusalue

- Eteläosien yleiskaavassa rakentamispaikat on merkitty pallukalla, mutta kaikkia ei merkitty kaa-vaan. Rakennusoikeuden jakamiseen käytettiin 8 eri kriteeriä, mm. kantatilaperiaatetta.
- Tavolan liittymän teollisuustonttien (n. 10kpl) maat yritetään ostaa kunnalle toteutumisen vauhdit-tamiseksi.

Kauppa - palveluverkko

- NUMMI: Kuoleva kirkonkylä, jossa vain kunnanvirasto ja vanhainkoti. S-market siirtymässä Saukkolaan. Palvelujen kehittymättömyyteen on vaikuttanut maanomistus.
- PUSULA: Oikea kirkonkylä, jossa peruspalvelut.
- SAUKKOLA: Nummi-Pusulan mittakaavassa monipuolinen kaupan keskittymä. Ei julkisia palve-luja. E18-tien avaamisella on ollut yllättävän vähän vaikutuksia Saukkolan palvelujen kannatta-vuuteen, ne ovat säilyneet. Ainoastaan Saukkolan Esso ei ole enää yöllä auki.
- Sen sijaan kunnan länsirajalla kt110:n varrella sijaitsevan Kasvihuoneilmiön asiakasmäärät ovat romahtaneet. Vanhaan kasvihuoneeseen rakennettu lounaskahvila ja persoonallisella konseptilla toimiva huonekalu- ja sisustusmyymälä on ollut Helsinki-Turku matkustajien suosikkikohte. Sen asiakasmäärässä on E18-tien avaamisen jälkeen tapahtunut romahdus. Paikka sijaitsee kt110:n ja kt 104:n risteyksessä 1 km:n päässä E18-tien Sammatin liittymästä. Kasvihuoneilmiö on hake-nut Tielaitokselta kylttiä E18-tien varteen, mutta se on evätty Uudenmaan tiepiirin kyltitysohjeiden vastaisena. E18-tielläliikkujien houkuttelu on kuitenkin paikan kannattavuuden ehto ja kyltin saamiseksi on kerätty xxxx nimen kansalaisaddressi. Lisäksi asiaa käsitellään korkeimmassa hallinto-oikeudessa (miksi?). Monet Helsinki-Turku-Salo autoilijat kokivat paikan miellyttäväksi taukopaikaksi (joita E18-tien varrella ei juurikaan ole), mutta eivät erikseen vaivaudu ottamaan selvää mistä liittymästä kahvilaan pääsee ja kuinka kauas se jäi E18-tieltä. Kasvihuoneilmiön kuolema olisi myös suuri menetys sen vaikutusalueen palvelutarjonnassa, mutta se ei yksin riitä pitämään toimintaa kannattavana.
- E18:n Tavolan liittymään kehittelee SSO palvelukonseptia.

Elinkeinot

- Nummi-Pusulaan kohdistuu jatkuvasti tilaavievan, "ruman", ympäristöhäiriöitä tuottavan teolli-suus- ja yritystoiminnan tonttikysyntää (esim. kantojen kokoamis- ja murskauspiste, kuorma-autojen hiekkapuhallus) sekä PKS:n kysyntään tukeutuvia asennus- ja huoltofirmoja sekä pitkälle erikoistuneita rakennusyhtiöitä (esim. rännitystä, koneiden huoltoa). Näitä firmoja on nyt myös omakotitonttien takapihoilla, joista ne haluavat ja halutaan pois.
- E18:n Sammatin liittymän ja Kt110 ja kt 104:n risteuksen 1 km:n väli olisi potentiaalinen uusi ym-päristöhäiriöitä aiheuttavan teollisuuden alue (yleiskaavassa), joka tulisi toteuttaa Lohjan kanssa yhteistyössä (kuntaraja). Alueen läpi menee myös Espoo-Salo radan linjavaraus, jolloin teolli-suutta palveleva pistoraide voisi olla mahdollinen.
- E18:n Tavolan liittymään suunniteltu ABC siirtyi Karnaisiin. Nyt SSO kehittelee palvelukonseptia. Liittymän teollisuustonttien toteutumista edistetään maapoliittisin keinoin.
- Saukkolan keskustaajaman teollisuusalue on aktiivinen, mutta sen kasvua vaikeuttaa sijainti asu-tuksen keskellä ja vaatimus äänettömästä toiminnasta. Muissa kuntakeskuksissa ei ole varauksia teolliseen toimintaan.

Merkittäviä hankkeita

- Ikkalan Alhonvuoren isot laajennussuunnitelmat (ohjelmapalvelut, laskettelu, keinolumi)
- Rausjärven leirikeskus tulossa (rannat kunnan omistamia)

Kestävän kehityksen ja CO₂ päästöjen vähentämisen edistäminen

- Pusulaan, kunnan omistamalle maalle ollaan visioitu EKOKYLÄÄ, jossa sallittua olisi vain energiatehokas rakentaminen ja kunnallisteknisesti omavaraiset ratkaisut, mm. yksityistiet. Keveyeen kaavarunkoon perustuvalla alueella rakentamista säädeltäisiin vain energiatehokkuus- ja päästönormein.

MAL -yhteistyökohteet

- E18:n Sammatin liittymän kt 104:n varren teollisuusalueen toteuttaminen yhdessä Lohjan kanssa.
- Joukkoliikenteen edellytysten miettiminen kuntien välisessä joukkoliikenteessä.
- Kuntien ja elinkeinotoiminnan näkyvyyden edistäminen E18-tien varressa.

ERITYISTÄ